

ГЕОРГИ РАЙЧЕВ
ЖИВИЯТ ПЪН

chitanka.info

Малкият Сашко седна на коленете на баща си, прегърна го през шията и рече:

— Казвай сега, татко!

— Какво? — попита бащата зачуден.

— Забрави ли? — обади се и Милка. — За кютюка, нали обеща миналата неделя, че можеш да разкажеш приказка и за него?

— Аха, я гледай, забравил съм. Добре, ще ви разкажа, но почакайте да намисля.

Бащата тури пръст на челото си, помисли и започна.

— Слушай сега, Сашко. Най-напред запомни, че на български не се казва кютюк, ами пън. Кютюк е турска дума. Та, имало един пън... Не, не е така. Чакай... Имало едно време един дядо и една баба. Дядото бил много добър, а бабата — устата, неразумна и зла. Сиромаш човек бил дядото. Имал само една стара къща без ограда, две малки ниви и две мършави кравички, с които орял нивите и прехранвал себе си и бабата.

В разградения двор освен ралото и колата имало един сух пън. Той бил от корена на старо дърво. По него стърчали като ръце дълги, сухи жили. Старецът го пазел от много години. Лятно време обичал да сяда на него като на стол, да отпочива и да пуши лулата си.

Една зима, като приближило Бъдни вечер, бабата внесла дървото в къщи и рекла:

— Нека стои тук, да поизсъхне от снега, че тази година ще го сложим на огнището да ни стопли.

Дядото много се натъжил, но нищо не казал. Вечеряли, угасили кандилото, легнали да спят. Бабата заспала, захъркала сладко-сладко, а дядото не можел да заспи. Мъчно му било за пъна. От огнището блещукал огън и огрявал изправения пън. Дядото го гледал, гледал и по едно време задрямал. Но сетил насън, че някой го дърпа за рамото. Отворил очи и останал смаян. Над него стоял къс и дебел старец с чорлава брада. Дрехата му била като кората на старо дърво, а над кръста до рамената му се подавали сухи черни ръце.

— Кой си ти и какво искаш? — попитал старецът със схванато гърло.

— Аз съм твоят пън — отвърнал многоръкият дебел старец. — Какво съм ви сторил, дядо Кандилко, та искате да ме изгорите?...

— Аз... аз... тя, бабата иска, аз не искам — промълвил старецът.

— Дядо Кандилко, ти си добър човек, искам добро да ти сторя. Помниш ли откъде ме изкопа в гората някога?

— Помня.

— Добре. Там наблизо има побит бял камък. Иди утре в гората и отмери точно средата между моето място и камъка. Там има сух пън на отсечено дърво. Изкопай го. Пъна донес на бабата да се топли, а каквото намериш под него — запази го за себе си. Но помни — ако ме изгорите, зле ще патите, разбра ли?

— Разбрах, Пънчо, благодаря ти! — извикал старецът.

Бабата се събудила и го задърпала. Дядото отворил очи.

— Какво си се развикал такъв! — скарала му се тя.

Дядо Кандилко ѝ разказал какво сънувал. Той наистина бил сънувал.

— Я го виж, пънът си стои до огнището. Сънувал си, защото дръпна повечко ракийца тази вечер. Спи да спим, че ми се спи.

Но дядо Кандилко все мислел за съня си. На утрото впрегнал кравите и отишъл в гората. Отмерил, каквото му казал дебелият старец, извадил сухия пън, а под него — пълно гърне с жълтици.

Дядото и бабата много се зарадвали. Напролет съборили старата къщурка и съзидали нова, на два ката, заградили двора и заживели честито. Но дядо Кандилко не забравил и пъна. Поставил го на най-лично място в гостната стая. Бабата много се ядосвала:

— Защо ми е този черен пън, за да ми грози новата къща? — думала тя. — Каквото имаме, от съня е, а не от пъна. Да го премахнем, да го изгорим!

— Не бива — отвърщал старецът, — той ни показва богатството и аз го почитам като пръв приятел. Нека стои, никому не пречи.

Дядото отишъл на пазар.

— Сега вече ще се избавя от омразния пън — казала злата баба.

Примъкнала тежкия пън, изправила го на разгореното огнище, па излязла навън по работа.

Пънът обгорял от едната страна, наклонил се, паднал върху рогозката и я запалил. А рогозката подпалила къщата. Юрнали се всички хора да гасят. Но едва спасили малко дрехи и покъщнина. Цялата къща изгоряла до основи.

Върнал се вечерта дядо Кандилко. Видял какво е станало и с глас заплакал. На бабата нищо не сторил. Хрисим човек бил. Само ѝ казал:

— Ех, жено, разбра ли сега, че който зло мисли, зло изпаща? —
И пак подкарал кравите, да оре двете ниви и да прехранва злата баба.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.